СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 12. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 12. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 12. Jersey City, N. J., Thursday, January 16, 1930. THREE CENTS.

ХТО НЕ КОЛЯДУВАВ, ТОЙ ЩЕДРУЄ НА РІДНУ ШКОЛУ

АМЕРИКА ЗА ЗМЕНШЕННЯ ПАНЦИРНИКІВ

ВАШИНГТОН, 15 січня. — Вашингтонський уряд годиться зменшити число панцирників до 15. Тепер має Америка 16 панцирників і 4 панцирні кружляни. Зменшення мало би наступити коло 1936 року, але під тим застереженням, що й Велика Британія приступить рівнож до редукції панцирників.

ПІШОВ НА РУКУ РЕПУБЛИКАНЦЯМ.

ОЛБАНІ, 15 січня. — Нюйорський ґовернор Рузвелт заявився за приняття законопроєкту про розбудову водних сил. Проєкт походить з боку републиканців. Над тою справою дебатовано вже коло 10 літ.

Цей крок Рузвелта збив републиканців цілковито з пантелику, бо вони саме готуються до великої кампанії, щоби його повалити при нових виборах.

ЛАБІЇСТИ ЦЕ БАНДА ХАБАРНИКІВ.

ВАШИНГТОН, 15 січня. — Сенатор Керевей, голова комітету для розсліджения поведення лабіїстів, зложив звіт з роботи комітету. Він називає лабіїстів звичайними хабарниками, котрі не орють, ні сіють, а збирають добрі овочі. Керевей твердить, що лабіїсти це злочинці, котрі деморалізують публику, бо піддержують в ній переконання, що у Вашинґтоні можна в конґресі все добути за гроші.

Коли ходить про цукор, то лабіїсти поділилися на тих, що обстоюють високе цло, й на таких, що проти цла, зглядно за його зменшення. Обі сторони побрали на свою пропаґанду понад $400,000. Таке виходить з доходжень над лабіїстами.

КАРА ЗА НЕДОЗВОЛЕНЕ КУРЕННЯ.

МІННЕАПОЛІС (Міннесота), 15 січня. — Декан Николсон виключив з університету на протяг одного року студента Герисона Сейлсбері за те, що мимо заборони дозволив собі на курення в бібліотеці.

ТРУЇЛА 10 ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК, 15 січня. — Поліція придержала Мисс Перль Таппер, літ 27, за те, що дала дітям вівсяну кашу, затроєну аршеніком. Таппер каже, що вона не винувата. Та инші підозрівають її у пімсті на кухарі. Кажуть, що вона мала з ним суперечку й хотіла затруїти діти, щоби вина спала потім на кухаря.

В ОБОРОНІ РЕДАКТОРІВ.

ОЛБАНІ, 15 січня. — По всякій правдоподібности перейде законопроект сенатора Шекна, силою якого редактори і репортери не будуть на будуче силувані складати довірочні зізнання, набуті в звязку з виконуванням їхньої журналістичної праці.

ВОЗДУШНА ПОЧТА.

КЛИВЛЕНД, 15 січня. — Із звіту ґенерального начальника почти Бравна виходить, що Злучені Держави мають тепер в уживанню 200 почтових літаків і 250 летунів-експертів. В останнім році перевезено літаками 5,636,660 фунтів почтових пересилок.

На разі воздушна почта не оплачується, бо замало людей подорожує почтовими літаками.

ЖІНКИ ЗА МИР.

ВАШИНГТОН, 15 січня. — Представниці 11 жіночих орґанізацій прислухувалися промові ґенерала Смутса про страхіття війни і ухвалили резолюцію, якою звернулися до морської конференції в Лондоні з проханням старатися закріпити світовий мир.

СМЕРТЬ ВІД АВТОМОБІЛІВ.

ШИКАГО, 15 січня. — Краєва Рада Безпеченства проголосила статистику нещасних автомобілевих випадків. Виходить, що в 31 стейтах згинуло на протязі 1929 року 31,500 осіб зприводу автомобілевих нещасливих випадків. В порівнанню з 1928 р. зросли ті випадки на 13%.

БІДНІ ЗАРОБЛЯЮТЬ ДАЛІ КІНЬМИ.

НЮ ЙОРК, 15 січня. — В Ню Йорку маємо ще 100,000 коней. Власниками їх самі бідні люде, котрі заробляють при помочи коней на життя. Тепер маємо більше коней як їх було тому 10 літ. Таке подає Товариство охорони коней.

БОРА ПРО ФИЛИПИНИ І ЦУКОР.

ВАШИНГТОН, 15 січня. — Сенатор Бора не має надії, щоби Филипини стали незалежними ще за нашої памяти. Тому радить шукати фармерам иншого способу ратунку для охорони цукрової промисловости, а не думати про незалежність Филипин. Бора радить признати фармерам з Вестів якийсь бонус, щоби вони могли видержати конкуренцію з филипинським цукром, який доходить до стейтів без цла.

ЖИДИ ЗІБРАЛИ $5,436,000.

НЮ ЙОРК, 15 січня. — Жидівська Федерація зібрала підчас останньої кампанії на допомогу своїм місцевим гуманітарним інституціям суму $5,436,000.

Менш більш такусаму суму збирають Жиди кождого року.

РІДНА ШКОЛА ЖДЕ НА НАС, БО БЕЗ РІЗДВЯНОЇ КОЛЯДИ З АМЕРИКИ РІДНА ШКОЛА НЕ В СИЛІ ПРОДОВЖАТИ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТИ. З НАГОДИ ПОБУТУ ДЕЛЕҐАТА РІДНОЇ ШКОЛИ, МИ ВСЮДИ ЗАЯВЛЯЛИ, ЩО ДОЦІНЮЄМО ВАГУ РІДНОЇ ШКОЛИ, ТА ЩО ЇЇ ДАЛІ ЩИРО ПОПРЕМО. МАЄМО ТЕПЕР НАГОДУ ДО ЦЬОГО. ТОМУ ХАЙ НІХТО НЕ ВІДМОВИТЬСЯ ВІД КОЛЯДИ НА РІДНУ ШКОЛУ.

ЖДУТЬ НА НОВЕ НЕЩАСТЯ.

З Порт оф Спейн (Трінідад) доносять: Населення острова втікає, бо два вулькани вибухають. Всі побоюються повторення нещастя з 1902 року, коли то згинуло 40,000 людей.

УКРАЇНСЬКО - БІЛОРУСЬКО-ЛИТОВСЬКИЙ КОМІТЕТ ПОРОЗУМІННЯ В ПОЛЬЩІ.

Дня 18. грудня м. м. відбулося в домівці Українського Клюбу в Варшаві під проводом посла д-ра Дм. Левицького, голови УНДО, засідання Українсько - білорусько-литовського Комітету Порозуміння. Цей комітет покликано до життя на відомім зїзді дня 27. листопада м. р. На цьому засіданні обговорювано плян діяльности Комітету та звязані з нею актуальні орґанізаційні справи.

ВИКРИТТЯ ШПИГУНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НА УКРАЇНІ.

Київська „Пролетарська Правда" з 18. грудня м. р. повідомляє, що органи ДПУ викрили велику шпиґунську орґанізацію, яка працювала на терені Києва і Київщини. На чолі тієї орґанізації мав стояти лікар Виноградов, що мав остатати в справах шпиґунства у безпосередньому контакті з юрисконсультством польського консуляту в Києві, Незбржицьким, і з секретарем цьогож консуляту, Нєдзьведзьким. Крім Виноградова арештовані ще між иншими громадяни Туркевич і Крижанівська. Всіх, замішаних у цю шпиґунську аферу, арештовано досі трицять трох. У цілій справі ведеться інтензивне слідство і не виключені нові численні арештування.

НОСОРІГ У СТАРУНІ.

Як ми вже повідомляли, в Старуні викопали в ґлибині 12 метрів дуже добре законсервованого носорога, самицю. Перевезуть його до Кракова в спеціяльнім басейні з сільним розчином. Є це одинокий так добре законсервований примірник в цілій Европі, а може й у світі. Кажуть, що він має 30 тисяч, а може й 100 тисяч літ.

НОВІ СІЯМСЬКІ СЕСТРИ.

У Лісбоні (Портуґалія) 28-літня жінка купця породила близнята, зрослі зі собою на грудях і животі. Лікарі признали, що розділити ті дві сестри при помочі операції є неможливо і ці сестри мусять жити так, як народились.

ТРИ ЗОЛОТІ ЗА ЖИВОГО, А ОДИН СРІБНИЙ РУБЕЛЬ ЗА МЕРТВОГО ЖИДА.

Це було 1794 р., коли то здавила російська армія під проводом ґенерала Суварова польське повстання. По стороні Поляків боровся також жидівський відділ, що дуже розлютило Москалів. По здавленню повстання кинулися російські козаки на Жидів і вирізували їх безпощадно. Найбогатший Жид у Варшаві, Реб Шмуль Збітковер, правнук паризького жидівського фільософа Анрі Берґзона, проголосив козакам, що він рішився викупити всіх Жидів від смерти. Реб Шмуль оголосив, що він платить за кождого живого Жида три золоті рублі, а за мертвого одного срібного рубля. Це предложення Реб Шмуля мало неабиякий успіх. Козаки доставляли Реб Шмульови кождого дня кілька сот Жидів, за яких заплатив він кілька міхів золотих рублів. Срібняків не видав Реб Шмуль багато, тому, що козаки оказались і добрими лікарями та відкликали неодного майже з того світа. Одним словом: мягке, славянське серце.

СЕЛЯНСЬКИЙ ТЕРОР.

На хуторі Крирунському, Вознесенського району, на Миколаївщині, проти большевиків та їхніх заходів особливо виступав селянин Шпак. Коли двох инших селян активно виступали проти Шпака, він одного з них затяг до своєї повітки, привязав до стовпа й бив його до непритомности. Місцева влада заспокоїлася на тому, що Шпак дав пошкодженому 10 пудів пшениці. Пізніще Шпака арештовано за „шкідництво в хлібозаготівлях".

ЛИСТ АЛЛАГА.

У Самарканді в останніх часах зросла антикомуністична пропаґанда й ініціятори тої пропаґанди уживають усяких способів, щоби Турків відвернути від впливів комуністичного руху. На днях між населенням Самарканди розкинено „Лист Аллага", який нібито впав з неба. У цьому листі Аллаг і Магомет закликають своїх вірних зберегти вірність магометанізмови та поборювати антирелігійний комунізм.

88 ТИСЯЧ У ПРОТЕЗІ.

Польське посольство у Відні потвердило вістку, що в протезі (штучній нозі) помершого у віденськім шпиталі польського горожанина Ноаха Ґольдберґа найшли 88 тисяч долярів. Шпиталь передав ці гроші посольству.

З ЖИТТЯ ДРОГОБИЧА.

На останнім засіданні міської ради Дрогобича поділено Дрогобич на 11 опікунчих округів, з яких 4 польсько-жидівські, а 3 округи призначено для Українців. Для кожного округа вибрано опікунів та їх заступників. Дрогобицький маґістрат протягом часу від квітня 1928 до листопада 1929 видав 209 концесій на будови і перебудови домів, з чого 180 Полякам, 57 концесій припало Українцям, а 31 для Жидів.

ВІК ДЕРЕВ.

У Каліфорнії є дерева, яких вік нараховують на кілька тисяч літ. Щоби цього дерева не стинати, а рівночасно мати можливість обчисляти його вік, каліфорнійські дослідники придумали окремий апарат, яким вирізують із такого дерева кусок, що одним кінцем сягає до осередка, а другим до кори і на цьому кусочку обчисляють після перстенів вік таких дерев.

СІМСОТ ПРОЦЕСІВ ПРО РЕВІНДИКАЦІЮ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ.

Із Варшави пишуть, що скількість процесів, які римо-католицькі епископи розпочали у справі ревіндикацій православних церков, перевищає число 700. Більшість цих церков є на Волині і Холмщині.

РОЗСТРІЛИ НА УКРАЇНІ.

Харківський „Комуніст" з 19. грудня м. р. приносить інформаційну замітку про те, що окружний суд у Прилуках розглядав справу „петлюрівсько-глитайської, — як він пише, — терористичної орґанізації", яку викрито в селі Сокиринцях, Срібнянського району. Орґанізація мала за завдання, подає „Комуніст", повалити радянську владу при допомозі збройного повстання. Належали до неї „глитаї". На чолі орґанізації стояв Лісовий, бувший старшина армії УНР. Він був якийсь час головою сокиринської сільської ради, а пізніше пересівся до Прилук, де став заступником голови окружної спілки мисливців. На цьому становищі він доставляв зброю для орґанізації. За час свого іствування орґанізація під проводом Лісового мала виконати 25 терористичних актів. Які це були акти — „Комуніст" не подає. Прилуцький суд засудив 13 учасників орґанізації на кару смерти через розстріл. Присуд виконано.

МАСОВЕ ЛЮДОЇДСТВО В КИТАЮ

НАСЕЛЕННЯ ЗАГРОЖЕНЕ ЧУМОЮ ТА ИНШИМИ ЗАРАЗЛИВИМИ ПОШЕСТЯМИ. ТРУПИ ЛЮДЕЙ, ПОМЕРЛИХ З ГОЛОДУ, ЗАЛИШАЮТЬСЯ ГНИТИ НА ВУЛИЦЯХ ТА В ПОМЕШКАННЯХ.

ШАНГГАЙ (Китай), 15 січня. — Джордж Андрю, місіонар з провінції Кансу, який тепер перебуває тут, оповідає страшні картини голоду, котрий панує тепер у трох китайських провінціях: Кансу, Шенсі та Шансі. Вже дотепер числять умерлих з голоду понад 2 міліони людей, а ще більше загрожені голодовою смертю. На весні треба чекати страшного росповсюднення чуми та инших заразливих пошестей. Там уже тепер панує страшна пошесть тифу, котра забирає тисячі жертв.

Андрю оповідає про масові випадки людоїдства з причини голоду. Є околиці, де все старе населення вже вимордуване й почасти зїджене голодуючими людьми. Влада робила спроби боротися з людоїдством, але тепер уже не звертає на це уваги. Потягнені до відповідальности за людоїдство на суді говорять, що вони їли лише те, чого собаки не доїли, а тому й не бачать вини за собою.

Найгірше справа стоїть у провінції Кансу, де майже всі оселі зруйновані горожанською війною. Трупи вмерлих лишаються не похованими на вулицях, площах, в помешканнях та в ріжних будовах, де вони гниють, заражуючи повітря.

Допомога, яку дає населенню місцева та міжнародня допомогова організація, не вистарчає й тепер робляться заходи, щоби зорганізувати ширшу інтернаціональну допомогу тим провінціям. На весну годі чекати поліпшення справи голоду, бо більшість піль залишилася не засіяною.

ШАХТ ЗДАВСЯ.

НІМЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БАНК КУПИТЬ ШЕРИ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ.

ГАҐА (Голяндія), 15 січня. — Після того, як президент німецького державного банку Шахт катеґорично заявив, що банк не буде купувати шерів інтернаціонального банку, котрий засновується для врегулювання репараційних сплат, представники держав бувшої антанти заявили, що властиво вони не мають говорити з Шахтом окремо, бо Німеччину репрезентує на конференції вся німецька делеґація. Тому вони зажадали відповіді від делеґації.

Делеґація старалася нахилити Шахта до згоди на купівлю державним банком шерів, але Шахт уперто стояв на свойому. Лише після переговорів з Берліном, коли вияснилося, що при потребі буде ухвалений спеціяльний закон, яким президент державного банку буде підпорядкований урядови, Шахт заявив, що він згідний на вимоги конференції. Це остаточно усунуло перешкоди до успішного закінчення нарад конференції.

ПИЛЬНО ХОРОНЯТЬ ВІЦЕ КОРОЛЯ.

ЛОНДОН (Анґлія), 15 січня. — З Бомбею повідомляють, що там були вжиті небувалі суворі міри охорони віце короля Індії, лорда Ірвіна, та його дружини, коли вони вернулися з Делі до Бомбею. Все місто було під охороною спеціяльно узброєної поліції, а особливо охоронялися ті вулиці, якими віце король їхав з двірця до своєї палати.

АРЕШТОВАНО 100 КОМУНІСТІВ.

БУКАРЕШТ (Румунія), 15 січня. — В наслідок низки комуністичних виступів у ріжних містах Румунії, поліція арештувала понад 100 комуністів. Місцями виникали заворушення, коли комуністи намагалися відбути мітінґи, не зважаючи на заборону поліції.

ПОШЕСТЬ ШИРИТЬСЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 15 січня. — Папужача пошесть все більше шириться в Европі. Лікарі реґіструють все більше випадків смерти від цієї хвороби.

В Бієні, недалеко Берна, останніми днями вмерло чотири особи від папужачої хвороби. Всі умерлі були постійними клієнтами фризієрні, в якій тримав властитель папугу. Дехто припускає, що хворобу привезено з Німеччини до Швайцарії.

ДИКТАТУРА БУДЕ ДАЛІ.

БІЛГОРОД (Югославія), 15 січня. — Король оголосив декрет про продовження своєї диктатури на неозначений реченець. Разом з тим оголошені деякі зміни в карах, які мають суди в Югославії накладати за ріжні проступки.

Між новими карами є такі, що роблять з суддів няньок та виховників для населення. Наприклад, суди будуть забороняти декому ходити в каварні, в ресторани, забороняти провадити певні підприємства, проживати в певних місцях, або будуть наказувати вертатися до свого місця народження, зголошуватися що дня до поліції і т. д.

ЗАТРОЄНА ВОДА У ВИСЛІ.

ВАРШАВА (Польща), 15 січня. — Серед населення Варшави повстало велике занепокоєння тим, що до міста наближається вода ріки Висли, затроєна отруйними квасами, які попали до ріки з хемічної фабрики на річці Чорна. Кажуть, що там тріс великий збірник квасів і вони вилилися в ріку.

Влада сподівається, що маси затроєної води будуть проходити повз Варшаву яких три години. Тому на цей час наказано замкнути всі водопроводні фільтри, щоби в них не попала отруйна вода.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПАПСЬКА ЕНЦИКЛІКА.

Папа римський видав нову енцикліку, себто посланіе до католицьких епископів. Відноситься вона до шкільництва. Видання її певно викликала суперечка між папством і фашистським урядом, але енцикліка адресована до всіх епископів світа й тим самим має значінне й для усіх країн, де тільки живуть католики.

Папа в першу чергу звертається проти засади, що держава має головну ролю в вихованню дитини. Папа каже, що головну ролю має церква, відтак родина, а доперва відтак держава. Мовляв, держава має тільки доповняюче значіння, себто може виховувати молодіж тільки тоді, як церква й родина вже не може. Ся засада, о скільки відноситься до церкви, відомо противиться засаді не тільки італійського уряду, але й богато инших урядів, які признають церкві тільки другорядне значіння в вихованню. Противиться ся засада між иншим і основам виховання в Америці, де після засади відлучення держави від церкви церкві не дають місця в школі, хоч церквам дозволяється навчати дітей релігії поза школою, ба навіть дозволяється всякому віроісповіданню вести свої віроісповідні школи.

Енцикліка перечисляє цілий ряд основних ріжниць між шкільним вихованнем, як його розуміє відлучена від церкви держава, а як його розуміє католицька церква. Головна ріжниця лежить певно в тому, що католицька церква стоїть на становищи, що само „природне вихованнє" дитини не помагає, що її треба доконечно навчити про гріх. Питанне поставлене влучно, бо новочасне виховання справді старається дитину як найменше застрашувати гріхами, а замісць сього навчити дитину, що вона своїм розумом з часом дійде до розвязки важних питань.

Се є без сумніву головне основне питанне, і в ньому ніякий компроміс між католицьким становищем і так званим папою „натуралістичним" становищем неможливий, бо католицька церква буде далі стояти на тому, що впоюванне страху перед гріхом се перша засада моральности та перший спосіб розвязування життевих трудностей у моральний спосіб.

Сі дві засади мають нині чисте приміненя тільки в деяких краях. Католицька засада в своїй чистоті удержуеться в Польщі, в Еспанії, Португалії, деяких краях еспанської Америки. Друга засада в більшости так званих протестантських країнах. Цікаво тепер порівнати вислід виховання католицького з вислідом виховання „натуралістичного". Порівнати дві системи виховання не трудно. Стан країв католицьких у порівнанню зі станом з модерним вихованнем говорить самий за себе.

О. Сновида.

ВЕЛИКА БРЕХНЯ

З новим роком вступають большевики в **тринацятий рік свого панування.**

Гучно-бучно обходять вони його. Але коли придивимося до того, що вони осягли; коли порівнаемо те, що вони **дали,** з тим, що **обіцяли,** то побачимо, що ціла їх революція була **одною великою брехнею.**

Обіцяли вони **свободу політичну, добробут економічний і піднесення культури.** А що натомісць дали? Обіцяли знесення самодержавя, а тимчасом на місце царського запровадили таке, що світ його ще мабуть не бачив.

Обіцяли знесення царської бюрократії, але на її місце впровадили ще дурнішу, ще зарозумільшу, ще більш безконтрольну бюрократію совітську.

Обіцяли знесення поліційної держави, але натомісць запровадили новий жандармський корпус, нову „Охранку", Чека, ГПУ, яке є паном життя і смерти кождого горожанина совітського.

Обіцяли свободу слова, преси, зборів, а запровадили рабство, в якім істнує лиш одна урядова („казьонная") преса, жадної свободи зборів, жадної свободи слова, лише каганець на 150-міліонове населення; такий каганець, що його не знає ні фашистівська Італія, ані не знали абсолютистичні монархії чи диктатури Европи, ні Полудневої Америки...

Обіцяли покласти кінець збройненям, а запровадили таку армію і такі военні тягарі, що їх не знає ні імперіялстична Франція, ні не знала-кайзерівська Німеччина.

Обіцяли скасувати політику імперіялістичних завойовань, а зачали з війни проти України, а тепер проти вільного Китаю, щоби загарбати китайську (не російську) залізницю, або загарбати собі чужу Монголію, щоби йти на всіх імперіялістичною війною...

Так в области **політики. А в области економіки?** Обіцяли рай земний. Мовляв, тому так бідно жили робітники, тому не хотіли працювати, що велику частину їх праці клали собі до кишені капіталісти та буржуї (так звану „надвартість"). Аж ось позникали буржуї й капіталісти, вже ніхто не бере до кишені хочби й найдрібнішої частини праці робітничої, а біда стала гірша як була! А зарібок в робітника такий малий, що його встидався найгарніший чорноробучий, не кажу в, Америці, а навіть у Франції чи Німеччині... А продуктивність праці так зменшилася, що нема чим виживити власної людности; що треба картки на хліб запроваджувати; що нема селянинові чим воза направити, ані коня підкувати, ані податків сплатити; що за всякі річи треба три чи чотирі рази дорожче платити як перед війною; що треба бігати по всіх державах капіталістичних та пожичок жебрати від них; що голод що другий рік зазирає в хати селянські; що обдерте ходить усе населення навіть найбільших міст...

Так в области **економічній. А в культурній?** Обіцяли цівілізувати цілий нарід, просвіту в темні кутки понести. А що зробили? Оставили лише тичі й десятки тисяч безпритульних дітий, що мов вовченята бігають вулицями міста, нападаючи людей або жебраючи „Христа ради"; знищили родину, здеморалізували молоде покоління так, що роспуста й проституція ширяться в десятьлітних дівчат...

Нарешті обіцяли **волю національну.** А натомісць — напр. на Україні виарештували і розстріляли всіх тих, що в 1917 боролися за Україну проти царату, позасилали решту на Сибір, скасували навіть ту марну автономію, яку в перші роки були мусіли дати, силою змушують селян нищих іти з торбами, силою насаджують колективи, силою відбирають нам землю, щоби поселити на ній жидів-зайдів, щоби створити спеціяльні малі жидівські, польські, молдаванські републики, **щоби неукраїнською зробити Україну...**

Скажуть, то не вина большевиків. Мовляв — війна горожанська, потім бльокада... Але коли вже скінчилася горожанська війна, коли вже скінчилася бльокада! А нарешті — чиж горожанської війни не перейшла Німеччина? Чи не знає вона тяжчої економічної залежности від заграниці, аніж Росія, яка не визнає жадних економічних зобовязань супроти чужини? А погляньте, як Німеччина стає на ноги, і як упадає чим раз нижче Росія совітська.

Певно, що ніхто не жалує за часами царськими. **Але від царату і поміщиків визволили Україну не большевики.** Сама Україна ще перед появою у нас большевиків дала собі раду з поміщиками, сама Україна перша піднесла гасло боротьби з царатом, і се був якраз Волинський ґвардійський полк у Петербурзі, який зачав повстання проти царату. Але одно — була революція марта 1917 року, а друге — та большевицька жовтнева, **яка зачалася великою брехнею, а скінчилася великою катастрофою політичною, економічною і культурною.**

На біду і нас втягла в свою орбіту тая большевицька революція. На біду вона зачинає тепер **нашим коштом відбудовувати імперію.** І свідомість сього факту треба всіма силами пропаґувати серед нас і чужинців. Треба, щоби світ зрозумів — бодай в 13-м році большевицької революції, що ми з большевиками нічого спільного не маємо; що з своїм рабством Україна не погодиться, що для нас единий ратунок — створити самостійну державу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЛЯЦЬКІ ВАРВАРИ.

В нашій часописі „Свободі", в числі 305 з дня 31 грудня 1929, була поміщена відомість про жахливу подію про те, як руйнували найстаршу українську церкву на Холмщині ляцькі бандити. Не одному читачеви, котрий читав згадану вістку, перейшов мороз тілом, а думки його линули шукати справедливости.

Божий храм, котрий будували наші предки зперед 345 літ, ляцькі варварські лапи та їх звірючі уми прирівняли до найгірших будівель, розвалюючи його з кпинами та висміваючи святощі, котрі знаходилися в цім Божім храмі. А образ матери Божої виставили на продаж з кпинами: „Купцє собє тего сьвйонтечка". По цілковитому знищенню Божого дому, віджіджаючи співали:

„Гей на горі, горі, церковця [стояла.
Дзішейшего дня з наших ронк [упадла".

Таких то радощів зазнали наші земляки з села Павлович на Холмщині, а це кожкого дня переживає ввесь наш загал у ворожих лабетах.

Цікавий я знати, що на таку сумну відомість скажуть наші ляцькі прихвостні, любителі, лизуни, плазуни і вся погана зграя, котрі цокають довкола Ляхів, як безроги коло корита. Чи цей учинок дикунський приймуть за культурний? Чи й за це ніхто не писне ані слова з ляцьких кумів?

Ця відомість це не першина, бо сотні, тисячі маємо що дня подібних відомостей. Нам відомо, що Ляхи знищили поверх 400 наших церков. Хоч не всі вони зістали порозвалювані, але всі вони не наші, на якийсь час. Кажу, що на якийсь час, бо вірю в нашу будучу українську перемогу. Вже час, щоби наші хомики, котрі скрито кумаються з Ляхами, повилазили зі своїх поганих криївок і стали явно по стороні Ляхів, або по стороні свого українського народа.

Ніхто довго не може грати дволичника, щоби нарешті не виявився, бо правда сильна й у певний час вийде на денне світло. Богато говориться, що большевики нищать Божі храми, але і ляцькі посіпаки не далеко відбігли від них у справі релігійній та національній. Бо, як видно з ляцьких поведінок, то для Ляхів віра служить лише за панцир, заслону для винародовлення Українців, щоби перед світом показати, що вони християни та ще до того і католики, котрі борються за правдиву віру. Колиб вони мали, не кажу християнську совість, але хоч частину загально людської, то не лізли би як злодії до комори, на чужі землі, не морили би по вязницях, не стрілялиби невинних людей, не нищилиби всіх наших здобутків культурно - національних і релігійних. Христова наука наказує „любити ближнього як самого себе, помагати один другому. Христос благословив увесь народ на землі на рівні однаково, а Бог сотворив цей прекрасний світ не тільки для Ляхів, але також і для Українців.

А ті, котрі вирікаються свого народа поневоленого задля своїх користей чи почестей і єднається з нашими ворогами, ніби не бачать свого народа, котрий бореться без втоми за визволення, є дезертирами та зрадниками, що у всіх народів вважається за найбільшу гидоту. Вони не будуть мати прощення від свого народа, а дістануть так, як то кажуть, котюзі по заслузі. Український нарід не потребує таких патріотів чи провідників, які назовні удають Українців, а в середині їх чорт бубнить в тарабан: „Єще не згінела", або „Храні єдиною неділимою".

Г. Туркевич,
Сиракюз, Н. Й.

ПОШУКУЄМО 17 УКРАЇНЦІВ З $100.

СІЧ ІМ. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В НЮ ЙОРКУ, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

МИ НЕ ПРИПІЗНИЛИСЬ, КОЛИ ПОСИЛАЄМО ТАК ПІЗНО НАШИХ $100, ЩОБИ В ТОЙ СПОСІБ ПРИСКОРИТИ БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ. БО МИ ЗБИРАЛИ, СКЛАДАЛИ И ВИСИЛАЛИ ЖЕРТВИ НА ТУ ЦІЛЬ ВІД САМОГО ПОЧАТКУ, ЯК ТІЛЬКИ РОЗПОЧАТО ЗБІРКУ. А ТЕПЕР ХОЧЕМО ТІЛЬКИ ЗАВЕРШИТИ НАШУ ПРАЦЮ ОСІБНОЮ СТОДОЛЯРОВОЮ ЖЕРТВОЮ, ЩОБИ НА ПРОПАМЯТНІЙ ПЛИТІ, УМІЩЕНІЙ В ДОМІ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ, НЕ БРАКУВАЛО И НАШОГО ІМЕНИ.

ШЛЕМО НАШУ ЖЕРТВУ З ТОЮ ВІРОЮ, ЩО ХТО ЯК ХТО, АЛЕ НАШЕ СІЧОВЕ ТОВАРИСТВО ПЕВНО ПОПРЕ З ЦІЛОЇ ДУШІ БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ І ЗЛОЖИТЬ РАДО ТУ СУМУ, ЯКОЇ ЩЕ БРАКУЄ.

НАШУ ЛЕПТУ ПЕРЕСЛАЛИ МИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ.

Балтімор, Мд.: на Рідну Школу: Йосиф Семенків $5, Теодор Чорний $2.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду запомогового $75.00, котрі мені помогли дуже богато в моїм критичнім положенню. Нехай росте У. Н. Союз.

Стефан Гомзик,
член від. 276 У. Н. Союза,
Ембрідж, Па.

В. Будзиновський.

ЗАВІЩАННЄ.

Оповіданне.

В Куманах жив молодий господар, Михайло Синюк. Добрий був господар, добрий муж, добрий батько. Не диво, що несогірше жилося йому. Бо його господарство. хоч не дуже велике, давало йому тілько, кілько невибагливому селянинови треба було. Може й до смерти було би йому добре. Йому самому і його дітям, яких мав лише двоє. Було би йому добре, як би не лихий сусід.

Між сіножаткою Синюка і сіножаткою сусіда, був невеличкий шматок сіножатки з одної спадкової маси, що належала до трох братів. Один брат був повнолітний, два були малолітки. Той повнолітний хотів їхати до Америки. Щоби мати гроші на дорогу, він свою, ще не виділену пайку відумерщини продав за безцін жидови. Жид зажадав, щоби йому виділено третину з цілого маєтку, але на предложений йому поділ не згодився, отже маєток пішов на ліцитацію. Не диво, що на клаптик сіножатки мали апетит її обо сусіди. Клопіт був лиш у тім, що її не мож було купити окремо. Треба було купити разом з цілою відумерщиною, а на се не мав гроший Синюк, не мав гроший його сусід. Оба пару діб не їли, не спали, а думали, яким би то способом прийти до сіножатки. Оба знали, що хтоб не купив на ліцитації, сіножатки не відпродасть, бо сіножати були в тім селі найбільше пожаданим ґрунтом. Як маєток на ліцитації купить сам жид, то продасть хиба за потрійну, або почвірну ціну.

Синюк вигадав спосіб. Загадав зібрати спілку з кількох господарів, котрі поставивши до ліцитації одного зі спілки, купили би цілий маєток і відтак поділились би ним. Небезпека такої спілки була тільки в тім, що кождий спільник схотів би дістати саме ту сіножатку. Синюк нарешті і на се знайшов спосіб, думаючи:

— Члени спілки мусіли би ще перед ліцитацією змовитися, котра парцеля кому прийде. Се одно. Друге, члени спілки вже тепер мусіли би вирахувати, яка пайка цілої ціни купна прийде на сю, чи ту парцелю. Щоби сіножатка прийшла до мене, треба до спілки взяти лиш господарів, на сіножати не голодних, яким потрібне лиш поле, чи город.

Синюк пішов до господаря, котрий мав найбільше сіножати. Побалакавши про се й те, питає його:

— Чи се правда, що ви жените сина?

— Та правда. Бере Параню Балька.

— Син бере жінку до себе, себто лишаєся у вас, чи піде до Балька? Бо другої хати не маєте... ні ви, ні Балько.

— В тім то й біда. Балько лиш ґрунт дає; я маю поставити хату і дати худобу. Сего року вже запізно класти хату. Як би так можна купити готову... Така йде на ліцитацію, але її можна би купити тільки з цілим ґрунтом. Так богато гроший не маю.

— Зробім спілку. Купім на ліцитації всьо, потому поділимося. Я возьму сіножатку, що межує з моєю, ви возьміть хату з садом.

— Там ще є пару моргів поля...

— Або не можемо взяти до спілки ще третого і четвертого? В нашім селі будуть такі, що радо возьмуть поле і на те дадуть гроші.

— Гадаю, що одну парцелю взяв би Карпинець, бо вона припирає до його ґрунту і він має гроші.

— То ходім до него!

Оба пішли до Карпинця. Він зараз пристав до спілки. Таксамо дуже скоро знайшли четвертого спільника. Обговорили докладно, яку пайку з цілої спадкової маси кождий з них возьме і яку дасть пайку цілої ціни купна. Щоби пізніше не було спорів, що сей або той думав инакше, пішли до священика і у него списали угоду на папір та заприсягли. Вирахували, кілько більш-менш треба буде гроший і ті гроші дали у руки Синюка, щоби він пішов до ліцитації.

Як такий маєток пустив на ліцитацію жид, то звичайно про ліцитацію ніхто не знав. На приліплений в сінях суду папір ніхто не дивився. Хоч би й подивився, то нечиткого письма не зрозумів би. Урядової газети з оповістками про ліцитації селяни не читали. Як хто знав про ліцитацію, то хиба тільки жиди. Але жиди держаться солідарно. Знаючи, що селянське господарство пустив на ліцитацію жид, щоби самому купити його дешево, жиди до ліцитації не пхалися. Як охочих купити не було в селі, то до ліцитації ставав тільки один жид-віритель і ліцитовану землю разом з будинками купував по найнизшій ціні, за яку вільно було продати.

Синюк і його спільники знали, що так водиться. Щоби до ліцитації не збіглися всі жиди з цілої околиці, та щоби жид-віритель не приніс з собою більшої суми гроша, спілка нікому не згадувала, що за неї до ліцитації стане Синюк, чи хто инший.

Коли вже прийшло до ліцитації, жид не мало здивувався, що окрім него ліцитує ще хтось другий. Що підступив, то Синюк переліцитував його. Жид шепнув Синюкови до уха, що як відступить від ліцитації, то дасть йому пятьдесять ґульденів відступного. Не помогло. Аж коли Синюк підступив до справдішньої вартости ґрунту, жид побачив, що для него вже нема інтересу. Махнув рукою і від ліцитації відступив.

Ліцитація скінчилася з подвійною користю. Не лиш ґрунт перейшов у руки громадян, але й оба його перші властителі дістали за свої пайки таку ціну, яка в селі була на ґрунта. За сі гроші вони купили на парцеляції двірського обшару пайки ще більші, як були ті. що полишив їм був їх покійний батько.

Сіножатка дісталася Синюкови. Його сусід, почувши се, троха не тріс з досади. Зійшовшися з Синюком на межі, промовив до него:

— Сусідо! Чи знаєте, як тяжко ви скривдили мене? Я волів би мого сина бачити на марах, як ту сіножатку у ваших руках. Як би ви вбили мою дитину, то я не чув би до вас такого жалю.

Сусід відвернувся і відійшов. На прощанне лиш глянув на Синюка так, що сему аж мороз пройшов по цілім тілі. Синюк знав, якого через ту сіножатку напитав собі ворога. Знав, чим на селі такий ворог небезпечний. Примусової асекурації тоді ще не було і селяни ще дуже мало обезпечували свою працю. Сусід неначе сам перестеріг Синюка перед небезпекою, яка йому ґрозить. Ще тої днини Синюк запряг коні і поїхав до міста, до асекурації. Обезпечиз не лиш хату, але й всі свої господарські будинки.

Минув рік. Життя в селі і в хаті Синюка далі плило так. як досі плило. Сусід не робив ніяких пакостий, лише що виминав Синюків. Синюк гадав, що сусід вже переболів сіножатку та що згодом цілком забуде за „кривду" і знов зачне жити з ним як раньше, добрим сусідським життем.

Синюка вильосували до суду присяглих і він мусів поїхати до міста на цілий місяць. Поїхав на місяць, але його звільнили вже третої днини, кажучи йому, що до суду прийшла телеграма про якесь велике нещастя в його хаті. Яке се нещастя, суддя не сказав. Попрощав його зі сльозами в очах, кажучи коротко, „допуст Божий!"

Синюк вернув... на згарища. Мало того. Приїхав на похорон своєї жінки, своїх дітий. В ночи хата згоріла, жінку й діти задушив дим. Всі троє лежали в трупарні. Від хвилі, коли йому сказали про нещастя аж до хвилі. коли на спільній могилі застромили хрест і священик поклав руку на його рамени, Синюк не промовив слова, одна слеза не покотилася по його лици. Весь час стояв, де його поставили, ішов, куди вели його, як витесаний з дерева. Аж тепер затрусився, слези потоками ринули з очий. Хлипаючи, промовляв:

— Я знав, що мені треба обезпечитися від огню. Та не знав я, що обезпечити хату, то ще замало. В прочім нема такої асекурації. яка обезпечила би життя жінки і дітий... То за ту сіножатку. Пімстився за те, що не він, а я дістав її.

Всі знали, про кого Синюк говорить. Одна баба замітила:

— Його вже шандарі пігнали до кримінілу.

— Бачив хто, що то він се зробив? — Синюк спитав.

(Дальше буде).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТЕЖКИ МІЖ ДОРОГОЮ.

Звичайно буває між українськими людьми, а переважно між декотрими діячами, що вирветься наперед і з великим розмахом летить мов з вітром по твердій дорозі. Однак, коли чується перемученим то не сяде відпочити, щоби міг далі йти дорогою до визначеної цілі, а звертає на стежки, котрими буває, зайде цілком у противну сторону. Звичайно стежки коротші й ними скорше можна перейти, але дуже часто не до того місця, до котрого вибрався йти дорогою. Такі подорожні заходять стежками часто до московської гноївки, або на варшавський смітник. А зайшовши по вуха в болото й не маючи змоги самому з того вилізти, кличе Москаля або Ляха на поміч. Тоді такі діячі вдаючи хитрого лиса, котрий попав в засідку й стративши хвоста намовляє других лисів, щоби собі повідрізували хвости бо вони задовгі. Тільки ріжниця та між хитрим лисом, а нашими хрунями, що хитрий лис здихає без хвоста, а громада лисяча далі живе з хвостами.

Між українським народом є ще богато таких, котрі вірять тим, які залізли в московську гноївку або у варшавське сміття, що вони при помочи Москви й Варшави збудують самостійну українську державу. Позволю собі пригадати, що коли американський сенатор висловився за признання уряду Асдрпв Лівицьких, котрий спирається на ласку Пілсудського, то „Свобода" подала у своім часі деякі замітки щодо цієї пропозиції сенатора. Ті замітки цілком слушні, бо хочби Андрій Лівицький при помочі Польщі збудував Україну, то це булоб не для українського народа, а для ляцької експанзії на захоплення українських земель. З України, збудованої Польщею, булоб стільки користи, як з Радянської України, котру творили московські Леніни, Сталіни й Чубарі. Є деякі, що говорять: „Нехай будує Україну Москва чи Варшава, щоби була Україна". А хто тією державою буде правити: Москва чи Лях, це їм байдуже, бо вони ще не вилічилися з рабської психольогії. Вони ще думають, що Україною й далі мають правити всякі опікуни, , а не український нарід. Вони думають, що українського селянина чи робітника можна грабувати, скинути з нього останню сорочку, зтягнути з нього чоботи й відібрати у нього хліб, щоби задоволити петреби московського чи польського народа. Вони ще думають, що український нарід, хоч як богато переніс всяких бід і нужд, буде й далі терпіти. Вони думають, що коли виставлять велику таблицю з написом „Україна", то тим самим задоволять українського селянина чи робітника. Але вони не хочуть бачити того, що український народ хоче повного визволення з соціяльного й національного рабства. Вони не можуть бачити того, що український народ хоче бути сам господарем на своїй власній землі і в своїй державі. Вони не розуміють того, що український нарід уже не піде на стежки, бо він уже набрався розуму й звернув на битий шлях.

Коли я сказав, що не всі можуть однаково думати і дивитися на шляху збудування української державности, то нема нічого дивного, що трапляються такі діячі як Чубарі, Левицькі, або Шаповалівці й т. д. Це люди, котрі не мають віри в національну гідність і сили українського народа. Є ще у нашого народу і такі, котрі бачать великий хосен від „високої політики". Хто мав нагоду читати „Канадійський Український Голос", де автор величезної статті доказує помилки в закидах „Свободи", щодо резолюцій сенатора Копленда, то не треба бути дипльоматом, а лище звичайним свідомим українським робітником, щоби догадатися, що шановний автор „Самостійник" теж сподівається можливим визволяти Україну під плащиком Лівицьких, при помочі Польщі. Автор статті говорить, що ми Українці. нераз через дрібниці особистого чи партійного завзяття валимо те, що для нас всіх святе. Не можу заперечити авторови, що серед Українців таких випадків нема. Однак не можу погодитися з автором, котрий, по мойому зрозумінню, хоче доказати, що погляд на будову української держави є дрібницею особистих чи партійних відносин. Група А. Лівицького давно вже перетворилася в групу викснавців польської волі. Колиби небіжчик С. Петлюра встав з гробу, то сам відрікся би їх тепер, і нарід справедливо говорить, що не такий був Петлюра, як сучасна петлюрівщина. Автор статті „Українського Голосу" шкодує, що один український часопис в Америці, котрого він дуже шанує, подав свої замітки з приводу резолюції сенатора Копленда в такий спосіб, немовби та резолюція мала бути якимсь нещастем для Українців. Я не пророк а звичайний робітник, однак я не бачив у тій резолюції ніякого щастя для Українців за яким автор так дуже жалує. По зрозумінню автора можливо в тій резолюції було що для таких Українців, котрі вірують, що Ляхи чи Москалі збудують українську державу, а не вірують у власну силу свого народа. Український нарід навпаки твердо вірить, що тільки завзята боротьба зі зброєю в руках здобуде волю йому. Час би й для наших діячів стати твердо на обох власних ногах і не їхати на двох конях. Час би й тим діячам, що голосять ідею самостійности, не оглядатися за помічю Варшави при помочі адвокатів типу А. Лівицького й не блукати по стежках, а йти з нами спільно одною дорогою проти Варшави й Москви.

В. Дроботій.

Батько: Коли Вашингтон був у твоїх літах, сину, то він був найліпшим учеником у клясі!

Син: А коли Вашингтон був у ваших літах, тату, то вже давно був президентом!

—o—

— Чому ти не засвистала на пса, коли той безсоромний впертюх цілував тебе?

— Я хотіла засвистати, та за кожним разом, коли я лише зложила уста, щоби засвистати, то він мене наново поцілував!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БАТЛЕР, ПА.

Державне свято.

Заходом Української Православної громади в Бутлер, Па., відсвятковано листопадове Свято дня 17-го листопада 1929 р. Свято розпочалося в церкві, де прот. о. Гр. Климович відправив по Службі Божій панахиду за поляглих героїв і виголосив патріотичну проповідь. На середині церкви устроєно могилу, а побіч неї стояли Січовики в одностроях, під командою кошового п. М. Феника. Вечером відбувся святочний концерт. Простора галя була заповнена. На святочний концерт прибула українська громада з Шейрон, Па. зі своїм священиком о. І. Дмитровим. Рівнож взяли участь громади Ню Кесел, Копел, Па.

Вступне слово виголосив о. Гр. Климович, а потім слідували хорові точки. Співав мішаний хор під проводом о. Гр. Климовича. Співали також шкільні діти. Сольові партії виконували п-ні К. Климович, п-на Марія Марчишин, Стефан Малецький і Йосиф Кукура. Над самим концертом не буду розводитись, а скажу коротко, що концерт випав гарно. Доказом вдоволення присутних були гучні оплески. Громада наша терпить фінансово з причини лихих робіт у нашій місцевости, однак своєю ідейністю та завзяттям старається не уступити богатьом иншим українським громадам, у яких роботи йдуть повним ходом. Взагалі громада наша старається належати до тих громад, які стараються як найменше про себе говорити, а більше старається працювати і помагати там, де того справа вимагає, без крику, без хвальби.

З нагоди листопадового свята переведено рівнож збірку на наших інвалідів. Жертви зложили слідуючі: Микола Криніцький $5.00; Микола Ґринюх, Іван Нагребецький по $2.00; Іван Ґось, Олекса Шот, Федор Мацко, Микита Криніцький, М. Параска, А. Криніцький, Броніслава Ґось, Юлія Мацко, Катерина Ґринюх, Стефанія Шот, Михайло Марків, Анна Марків, Стефан Федячко, прот. о. Гр. Климович, Константина Климович, Михайло Карліцький, Йосиф Форкавець, Михайло Феник, Лука Коцан, Віктор Ярошевич, Йосиф Кукура (молодший), Анастазія Дмитрик, Микола Бурка, Василь Микитин, Михайло Яхвак, Михайло Процько і Іван Новак по $1.00; Іван Марчишин, Михайло Луківський, по $1.50; Павло Войтович, Анна Криніцька, Павлина Луківська, Гаврило Твердяк, М. Сміт, Олекса Зімянський, Семен Зубик, Лешко Пельц, Петро Ґонта, Дмитро Дрозда, Петро Леник, Павло Бас, Марія Возняк і Володимир Кукура по 50 центів; Галя Качур, Параска Зальопана по 30 цнт.; Марія Телецьо, Федір Станко, Петро Волянський, Павло Літашевський і Андрій Ґловацький по 25 центів; Ольга Мацко 11 центів; разом зібрано $48.46, які то гроші вислано до краю через Обєднанне.

К. К.

— Наше подружжя буде наче в раю, дорогенька.

— Алеж, Левчику, трохи більше одежі ніж її мала Ева в раю, таки мусітимеш справити мені.

—o—

Холоднокровність. Опришок: Годинник сюди!

Прохожий: Заждіть хвилиночку, пане, я його нареґулюю. Він іде дванацять хвиль заскоро!

—o—

Гість: Цю рибу годі їсти! Вейтер, закличте зараз господаря.

Вейтер: Це булоб безцільне, пане. Господар також не схоче її їсти.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

СЕЙНТ КЛЕР, ПА.

До більшої активности.

Відроджується наш нарід на американській землі. Всюди по громадах рух. Вистарчить поглянути на Листопадові Свята, щоби переконатися, що наш нарід не завмирає, а щораз набирає більшої сили.

Та про нашу місцевість того сказати не можна. Є у нас дві католицькі церкви. одна православна і церква для Закарпатських Українців. Православні це побаламучені національно Лемки, котрі зачисляють себе до русских та ждуть на поворот царя, щоби „виратував" русский нарід з неволі. Є у нас аж три Союзові відділи. І вже з того можна би вносити, що в нас процвитає народна робота та йдуть жертви на край. Та, на жаль, так воно не є. Ми відгородили себе хінським муром від життя нашої іміґрації. І через те спимо мертвецьким сном.

Вже крайна пора скінчити з сим лихом. Нам треба скликати якесь всенародне віче, чи влаштувати концерт, от хочби з нагоди Шевченкових роковин, і на той концерт чи свято запросити бесідників, як це роблять инші громади. А коли буде ґарна програма, коли бесідники відчинять нам очі на такі справи. про які ми не чули і над якими не застановлялися, то й життя наше оживе. Годі довше мовчати, коли українська іміґрація будує у Львові памятник нашим героям, борцям за волю. Годі довше мовчати, коли по польських тюрмах катують наших молодих борців. Годі глядіти спокійними очима, коли там у краю відбирають нашому народови церкви, коли замикають наші школи, коли не дозволяють збирати навіть на наших калік-інвалідів.

Тому я тішуся тим, що в нас вже є горстка людей, котрі бажають зміни. Я зауважив, що всі пильно слухали промови о. І. Коваля, коли він говорив про терпіння нашого краю на вечерку, влаштованім дня 15. грудня з рамени церкви св. о. Николая. Справді збірка, яку тоді переведено, була невелика, бо зібрано всього $18.11, які відослано до Обєднання, але думаю. що це щойно початок до запомогової акції. Чейже наша громада стане в ряди стодоляррових жертводавців на Дім Українських Інвалідів у Львові. Як усі инші громади, так і ми чейже не відмовимось і від коляди на Рідну Школу! Берімся отже до праці й не копаймо перед часом гробу собі й нашому народови.

Адам Прус.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в пятницю, 17 січня, в годині 7.30 вечер, в звичайнім місци. Слідуючі мітінґи будуть відбуватись кождого місяця в трету пятницю в місяци. Урядник на 1930 рік є слідуючі: Щліян Голинський, предс.; Анастазія Ярема, заст.; Михаїл Дубас, кас.; Зихаїл Базарницький, заст.; Дм. Семенюк, фін. секр.; Василь Ярема, рек. секр.; Волод. Білоруський і Степан Дубей, контрольори; Андрій Кочут і Роман Катольницький, комітет хорих; Михайло Головка, дверник. — Дм. Семенюк, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 19 січня, в годині 2-ій пополудни точно, в тали де звичайно. Кождий член обовязково має явитись на мітінґ в означенім часі, бо є важні справи до вирішення. Буде справозданне уряду і контр. комісії за 1929 рік, як також переданне діловодства новому урядови на 1930 рік. Новий уряд на 1930 рік зістав вибраний слідуючий: Ів. Дорофей пр.; Конст. Шевчук, заст.; А. Іванів, секр.; Мих. Рудий, заст.; Андрій Завадецький кас.; Куз. Ґунька, заст.; Роман Шевчук, Іван Теребушка і Василь Луцишин, контр. комісія; Ів. Тицькій, Дм. Фенцув і Гриґ. Кучмій, надз. хорих в місті; Ів. Швець, на Ґудман; Яц. Тривняк, на Вест Еве.; Ів. Велитович, надконтр. хорих; Ілія Нельтух і Дм. Лачів, господарі галі; П. Крик і Ол. Коральчук, прапорчики; Дм. Маціковський і Ник. Квасниця, старші браття. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на мітінґ член без важних причин буде караний після ухвали. — А. Іванів, секр.

СТРІЧАЙМО СЬОГОРІЧНЕ

РІЗДВО

НА ЧУЖИНІ ЯК ПРАВДИВА УКРАЇНСЬКА РОДИНА!

Велика тисячлітна традиція повинна злучити нас усіх тут за морем, а тоді при Святій Вечері зі всіх українських грудий нехай понесе отся могутня і велична пісня-коляда.

БОГ СЯ РАЖДАЄ! — РАДІСТЬ НАМ СЯ ЯВЛЯЄ!

Обі сі коляди наспівані на рекорді звісної накладні

Columbia

КОЛЮМБІЯ

Но. 27200 (величина 10 цалів, ціна 75 центів).

Українським хором „Бандурист" під управою Г. Кириченка, і сю рекорду можете дістати в нашої рідної фірми, загально звісним Базарі

СУРМА

Не гайте часу, замовляйте всі святочні й инші рекорди як найскорше, щоби було доволі часу виконати всі замовлення.

Сьогорічний список Різдвяних рекордів доволі великий. От перечитайте понизше і вибирайте, що Вам треба.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „БАНДУРИСТ" під управою Г. КИРИЧЕНКА.

27199F (Добрий вечір тобі
(На йорданській річці

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР.

27195F (Вселенная веселися
(Ірод цар

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.

27196F (Нова радість стала
(Небо і земля

E4043 (Бог предвічний
(Христос родився

E7308 (Радуйтеся усі люди
(В яслах лежить, хор.

ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Дірігент А. Ґела.

27155F (Дивная новина
(Херувимя свят і Стань Давиде

12" $1.25.

70013F (Слава в Вишних і Всяческая
(Рождество Христове і Понад
(Вифлеемом

СВЯЩ. К. КИРСТЮК, барітон, з акомпаніяментом органа і дзвонів.

10" 75 ц.

27110F (Рождество твоє, Христе, Боже наш.
(Йордан.

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА З КОЛЯДНИКАМИ.

12" $1.25

70011F (Вертеп, часть 1 і 2.

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон.

10" 75 ц.

27015F (На небі зірка
(Всі разом співайте)

12" $1.25

70000F (Бог предвічний, часть 1
(Бог предвічний, часть 2.

70003F (Отче наш
(Вірую

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон

10" 75 ц.

27068F (Бог натуру
(Во Вифлеємі

27069F (Ой там на Йордані
(Щедрий Вечір нині

27077F (Сійся, родися, на щастя на здоровля.
(Пішла мати на границю.

Кромі українських не зашкодить почути також і загально в Америці співані різдвяні пісні в англійській мові. Тутешна молодь привикла до них, отже радо повитає їх попри українські коляди. Понизше подаємо список деяких:

XMAS CHIMES OF THE HOMELAND

12025F (Sacred Night, Holy Night
(O Faithful Pine

THE CATHEDRAL QUINTETTE

12017F (Ave Maria
(The Rosary

J. JACOB'S CONCERT ORCHESTRA

12" $1.25

59034F (Around the Christmas Tree.
(Parts 1 and 2

Пригадуємо, що попри коляди, дістанете в нашім Базарі всі инші українські і чужі рекорди, треба однак зажадати повного катальога сейчас і вислати замовлення з катальогу.

При сій нагоді подаємо найновіші українські рекорди:

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА, зі співом.

10" 75 ц.

27204F (Змовини, часть 1
(Змовини, часть 2

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА МИХАЙЛА ТОМАСА.

27205F Підгірська коломийка
(Гуцулка в Семеречині

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І СОНЯ ЛИЩАК, з акомп. орхестри.

27203F (Весілля в Пенсилвенії,
(Часть 1 і 2.

ОРХЕСТРА БРАТІВ „ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ", співає Текля Дячек.

27202F (Як мі на Подiлю, так мі на Завіслю
(Як летіли гуси з далекого краю.

ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА

20187F (Камаринська
(Сільська полька

КОЛЮМБІЯ МІЖНАРОДНА ОРХЕСТРА.

12" $1.25

59056F (Сантіяго вальс
(Абандонадо вальс

Осьтут спис деяких давнійше виданих рекордів Колюмбії:

ЛЮБА ВЕСЕЛА, сопран, з акомп. орхестри.

27194F (Віють вітри
(Ой, там у лісі

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон, з акомп. архестри.

27193F (Кажуть люди
(За горами, за лісами

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.

27192F (Полька „Горпина"
(Козак „Петрушка"

ОРХЕСТРА БРАТТЯ „ГОЛУТЯКИ-КУРЯНИ".

27191F (Зелена Поляна
(Широкий містонок

27190F (Як я прийшов з корчми до дому
(Каська ґембу дає, Марина ся сміє.

27185F (Горіла сосна
(Затож ми ся дівча сподобало

27182F (Червона ружа, жовтий цвіт
(На Подiлю Білий Камінь

Пригадуємо, що хто замовляє пять рекордів, дістає голни Сурми даром. Се нехай буде наш святочний презент для своїх людий. Однак дуже просимо робити покупки в час перед святами! Заходіть або пишіть на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,

103 Ave. A, New York, N.Y.

PHONE: DRY DOCK 3782.

(межи 6-ою і 7-ою улицею).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЛУДЛОВ, МАСС.

На поміч інвалідам.

Невеличка горстка Українців нашої місцевости, які згуртовані в тов. ім. І. Франка, від. У. Н. С., ідучи за покликом „Свободи", що листопад є місяцем інвалідів — зложили в тім місяци $100, і вислали їх до краю через „Обєднанне" на будову Дому Українських Інвалідів.

На цю суму складаються слідуючі збірки:

З листопадового свята чистий прихід виносив $44.37.

На хрестинах у тов. І. Приступи зібрали Д. Харко і М. Пукіш $23.25. Зложили: І. Приступа, Д. Табан, В. Петрусик, С. Бучацький по $2.00; П. Яців, М. Винник, І. Андрусик, М. Провода, Т. Провода, В. Бурко (ті три з Голіок) і Маліновський; по $100: Т. Берник, П. Павлів, В. Босик, Ф. Черняк, М. Мельник, М. Винник, А. Бурко, Куртика, Біль і Місьошек (ті три Поляки) по 50 цнт.; А. Поплавський, Ю. Чорний, Д. Мишловський, М. Кульбанський, П. Пилипів, Ю. Смолінський, Т. Заячківський, Л. Дейняк, Т. Звіжинський, П. Жовтий, Д. Харко, М. Пукіш і Приступа (старий) по 25 ц.

На хрестинах у тов. Заячківського зібрали Д. Харко і І. Приступа $13.00. Зложили: Ст. Бучацький $2; Д. Харко, Т. Черняк, Н. Кирніцький, М. Винник і Н. Маліновський по $1; Т. Заячківський, І. Приступа, М. Кульбанський, М. Мельник, М. Пукіш, П. Пилипів, І. Каса, Г. Король по 50 ц.; С. Кирніцький, Т. Звіжинський, П. Жовтий, П. Хомин, М. Сорохтей, Д. Гаврильців, Й. Чорний і М. Боноевич по 25 ц.

На руки В. Петрусика зложили громадяне з Голіок: М. Провода $2; Г. Довгань, В. Бурко і С. Ференс по $1.

На руки Т. Пилипова зложили $3.70: М. Федорів і Т. Яців по $1, решта дрібні жертви.

Школярі з „Чікопі-Фолс" за кару вживання англійських слів в українській школі (кожде слово 1 ц.) зібрали $1.

На руки Петрусика зложив „Український Хлопячий Клюб" $10. Разом зібрано $100.32. Вислано до краю через Обєднання $100, а 42 ц. виносить почтова оплата.

В. Петрусик.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

Для Філії „Просвіти" в Рогатині.

З рамени Запомогового Комітету Рогатинщини переведено слідуючі збірки:

На лісту І. Третяка зложили: по $5: І. Третяк, Г. Стахура, С. Дорошенко, П. Зелененький; по $3: В. Слободзяник, М. Беркій; по $2: Й. Варніцький, М. Покришка, Г. Романишин, С. Леветас; по $1: Д. Кіт, К. Багрій, М. Гнида, Мар. Воробець, В. Ґіба, І. Богда, А. Ґрентус, В. Тимчишин, М. Братепіс, К. Галушка, К. Яцентий. Разом $45.

На лісту тов. М. Надрінного зложили: по $2: В. Пазюк, М. Яцентий; В. Панас $1.25; по $1: М. Надрічний, Т. Салюк, І. Франчишин, Р. Кузьма, С. Іванків, М. Козуб, М. Воробець, Т. Гладкий, Й. Снігур, М. Саків, Д. Кальба, І. Стек, М. Варніцький, С. Зелененький, І. Вовк, О. Бабій, М. Малецький, С. Корда; по 50 цент.: М. Литвин, Т. Рудий, І. Паньків, І. Ухман, А. Ґураль, Л. Муляр, Й. Іваськів, В. Сидорович, В. Чуй, Й. Фурда, П. Тинька, В. Кузик, П. Наконечний, В. Добущак, С. Шпакович, В. Білоруський, А. Данилик, Д. Борецький, П. Корда, Г. Іванів, І. Микитка, І. Левинець, І. Думенко, М. Струсь, Д. Сташинський, П. Лазука, І. Горичун, М. Рейтква; по 25 цент.: М. Любимець, І. Богда, С. Галушка, М. Гарцула, Д. Гітота, Р. Бойкевич, Н. Н., Т. Ґураль, Й. Гарасимчук, А. Малецький, Н. Н. Разом $40.

На лісту тов. П. Задорожного зложили: П. Задорожний $2; по $1: П. Романчук, А. Гудюк.

Зібрано $89. З каси Запомогового Комітету Рогатинщини доложено $11 і вислано до Краю $100 на руки А. Ґривнака з Данильча, повіт Рогатин.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На бойову акцію.

На Українську Військову Організацію (число книжки 190) зложили слідуючі по $2: Зіна Лисюк, Настуся Сурмач, Стефа Абрагамовська; по $1: Анна Максимович, Катерина Мигаль, Стефанія Кучмак, Павлина Авраменко. — Разом $10.00, які вислано до краю через Обєднання.

Збіркою занялась п-ні Павлина Авраменко.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ЛАСКІВЦІ, ТЕРЕБОВЕЛЬСЬКОГО ПОВІТУ.

Наші брати з Рідного Краю звертаються за помічю до своїх краянів з рідного села Ласковець.

Тому, що майже всі наші краяни читають „Свободу", то вірю, що вони не поминуть цієї важної справи, а поможуть нашим братам, котрі знаходяться під ярмом Поляків і тяжко борються з ними. Не жалуймо помогти збудувати Український Народний Дім, бо велика поміч для них буде, коли наші Ласківчане будуть мати більший Просвітний Дім, бо теперішній замалий і в ньому не можуть усі поміститися. У великім домі буде більше просвічуватися українського народу для того, щоби скорше здобути собі волю.

Я думаю, що всім нам лежить на серці зла доля нашого народу, котрий знаходиться під окупацією Поляків. Тож не можна легковажити собі їх становища, а повинностя організуватися й помагати одні другим. Ворог наш не спить, але з кождим днем зміцняється. Тож і ми мусимо ще з більшою терпеливістю й завзяттям лучитися спільно, щоби скорше піднести свій синьо-жовтий прапор.

Закликую всіх односельчан й инших до щедрих жертв для такого необхідного діла.

Гроші можна слати до мене на адресу:

Ksenia Pulak,
5480 Springwells, Detroit, Mich.

Або впрост до:

Czytalnia Proswity,
w. Laskiwci, pocz. Budzanow,
pow. Trembowla, Poland.

Хто скільки пожертвує, то ми подамо до ґазети „Свобода".

Ксеня Пуляк.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

PAIN-EXPELLER

—Вживаний зверха на
Болючі Мускули
Вчасні Переходолодження
Біль Грудий
Штивний Карк
Біль Хребта
Звихнення і Знесилення
Невральґія

Дістаньте правдивий. Котвиця торговельний знак на пачці дає вам запоруку.

Памфлет, подаючий повну директиву і описуючий ріжні вживання Пейн-Експелеру, знаходиться в кождій пачці.

У всіх аптеках 35 цнт. і 70 цнт.

Або пишіть впрост до:

The Laboratories of F. Ad. RICHTER & CO. BERRY AND SOUTH FIFTH STS. BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

Увага! КЛІВЛЕНД Увага!

В СУБОТУ, ДНЯ 18-го СІЧНЯ 1930 Р.

переносить свій офіс

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА СПІЛКА

The Star Savings & Loan Association

до ново урядженої домівки під числом:

2335 West 11th St., Cleveland, O.

популярно зване Koreny's Hall.

Проситься зайти і оглянути новий офіс, устроєний після модерних банкових вимагань, через що сподіємося краще служити Вашим банковим потребам.

ПЛАТИМО 5% ВІД ОЩАДНОСТИЙ. — УДІЛЯЄМО ПЕРШІ МОРГЕДЖІ.

ПЕРЕСИЛАЄМО ДОЛЯРИ ДО КРАЮ. — ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ свого брата Михаїла Маргаль; чотири роки минуло як перебував в Carteret, N. J. Хто би знав про него, нехай повідомить на адресу: 12-3

Mrs. KATHERINE LANG,
2929 Warren Blvd., Chicago, Ill.

ПОТРІБНО мущини до миття автомобілів, мусить вміти сю роботу як також мусить бути шофером. Голоситися під ч.: 11-12

586 WEST SIDE AVE.,
JERSEY CITY, N. J.

ПОШУКУЮ чоловіка, котрий би знав мурувати і пляйструвати доми. Роботу буде мати сталу, мусить бути жонатий і купити собі дім від будівничого; на ті самі условія прийму одного карпендера.

Голоситися до: 12-14

JOHN L. GINDA
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
(Tel.: 1062 Carteret).

ВИЙШОВ З ДРУКУ ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ МУЗИЧНИЙ КАТАЛЬОГ.

Хочете купити щонебудь і защадити доляри, пришліть 10 ц. на пересилку катальога. Пишіть. 286—

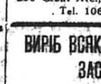
SURMA,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ПАРОХІЯ

в Картерет, Н. Дж., пошукує дяко-учителя, котрий мусить провадити хор, учити дітей і давати концерти і представлення; чоловік мусить бути доброго характеру. Посада до обнятя від 1. лютого (February) 1930 року. Платня після угоди. Голоситись на адресу: 12-5

JOHN L. GINDA,
390 Grant Avenue, Carteret, N. J.

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 морґечі. Шери продаються: Preferred шер $25.00. Common шер $20.00. По всякі інформації голоситься до котрогобудь з понизших урядників: **І. Лисак**, предс., 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; **М. Брудер**, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; **Т. Каськів**, касієр, 600 High St., Newark, N. J.

ПРОДАЄ ДОМИ

в місті НЮ ЙОРКУ і околиці

Українська Фірма С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗИСТОГО

EXCHANGE REALTY CO.

41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677. 16-

НОВІ ДОМИ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

які знаходяться напроти Гай Школи, і в недовзі підійдуть до високої вартости, тож тільки там купуйте. Будівничий коло домів кождої неділі від години 1-шої до 6-тої пополудни. 301-3

JOHN GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

ВИРІБ ВСЯКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ЗАСТАВИ:

ХОРУГВИ, ПЛАЩАНИЦІ, ОБРАЗИ, ВСЯКІ ОБРУСИ, ШАЛІ, ФЕЛОНИ від $35.00 долярів, СТИХАРІ від $450.00.

По інформації писати: 12-

„A R K"
Church Necessities Supply
929 BROADWAY, LORAIN, OHIO.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

Dr. A. L. CEASAR

специяліст у всіх хоробах

ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА

Години: 10—12, 6—8. 127 EAST 84th STREET, межи Park і Lexington Ave. NEW YORK, N. Y.

В неділі від 10 рано до 1 пополудни.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

ЕМІЛІЯ УГОРЧАКОВА має великий склад найкращих українських строїв і ріжних костюмів до аматорських представлень і народних виступів, як також прибори до характеризовання. При замовленнях треба присилати точний спис осіб і потрібних річей. Випозичає також народні строї хотячим фотографуватися. Замовлення на костюми до представлень треба присилати що найменьше 8 днів перед представленням на слідуючу адресу:

Mrs. E. UHORCHAK,
216 Washington St., Jersey City, N. J.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1930

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 ріжнородних календарів на 1930 рік. Календаріюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за доляра.

Шторникам, аґентам і для тих, що хотять занятися продажию календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по ґуртовій ціні. За попередним надісланнем $5,00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 249—

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядaнням абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

РУПТУРА НЕ Є РОЗДЕРТЄМ

РОЗДЕРТЯ до гоєння нема жадного.

Дехто думає мильно, що Руптура се роздерте. Руптура не є роздертєм, а мускулярним ослабленнем в стіні живота. Звичайні паски руптурні лишень піддержують сі мускули, а не зміцнюють їх — противно, тиснення звичайного паска руптурного дуже часто побільшує те ослаблення, позаяк те тиснення здержує природний обіг крови. STUART'S ADHESIP PLAPAO PADS є цілком инші — а се механічно хемічні прикладачі — самоприлягаючі, щоб держати все приложену мускулярну масть, звану PLAPAO, до тих хорих частий і щоби зменщити зсуваннєся, а також тертя, спричиняюче болі. Нема жадних пасків, брячок або спружин причеплених. Матеріял є мягкий як аксамит — легко прикладати — і не дорогий. Нагороджений Золотим Медалем в Римі, Найвисшим Медалем в Парижі і Похвальною Грамотою на Панама Пацифік Виставі в Сен Франціско і т. д. На протязі майже двайцять пять літ задоволені тисячі пишуть нам о добрих наслідках без страти часу від праці. Маємо многі заприсяжені зізнання, навіть з далеких частий світа. Звільнення від руптури є так природне, що нема потреби на жадні звичайні паски.

Перестаньте тратити час і гроші на ті старodавні звичайні паскові апарата. Навчіться як спинити сей руптуровий отвір так, як навчила сего природа, щоб руптура не спустилася вдолину. Не присилайте грошей; лишень пришліть понизший купон по безплатну 10-центову прібку того помічного PLAPAO і 48 сторін книжочку про руптуру. Се не буде нічого вас коштувати! Для вашого власного добра — пишіть сейчас — завтра може бути запізно. 54—

Даровий Прібний Купон
PLAPAO LABORATORIES
1837 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
Імя ....
Адреса ....

ПОЗБУДЬТЕСЯ ШКІРНОЇ НЕДУГИ

через уживання знаменитої Гоючої Масти „SAWIEC", котра принесла скору поміч тисячам, які є вповні вдоволені з її знаменитого результату.

У всяких випадках, як: екзіма, свербіння, опарення, попечення, задавнені рани, текучі рани і всякі другі шкірні недомагання, всегда уживайте цю знамениту масть. Вдоволення гарантоване. Висилаємо „Sawiec" на кожну адресу. Замовте сьогодня, ціна $1.00, а заплатите листоноші при доручению.

WAKIE PRODUCTS CORP.
Dept. U-10, BLOOMFIELD, N. J.
Дж. Вашкевич, аптикар-властитель

WAKIE PRODUCTS CORP.

Be sure you get the genuine

Pinaud's Eau de Quinine

—THE WORLD'S MOST FAMOUS HAIR TONIC

CHECKS DANDRUFF —KEEPS HAIR THICK AND STRONG

At your favorie store or tear this advirtisement out and mail to Pinaud, Dept. M, 220 E. 21 St., New York, for free sample.

PAINFUL CORNS

Loosen—Lift Out

A little known Japanese herb, the discovery of an eminent German scientist (Dr. Stickel) instantly soothes the corn, callous or wart, then loosens it so that shortly you can lift it right out. This new discovery called "Corn Fly" excites the white blood corpuscles to action and granulates the corn at its root so that it drops out and leaves no trace of scar or soreness.

You will also find "Corn Fly Foot Bath Powder" a boon for sore, tired or perspiring feet.

"Corn Fly" for corns, 35c, "Corn Fly Foot Bath Powder" 25c, and "Corn Fly Bunion Remedy" 50c, (all three—$1.10 value—for $1.00), are sold under a positive money-back guarantee by Hi-Gene Co., Newark, N. J., or local druggist.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ

похоронне заведення в Шікаґо отворив Іван Оленець. Обслуга точна і також уміркованi ціни. 140—

JOHN OLENEC,
2245 W. Huron Street, Chicago, Ill.
Тел. офіcу: West 2056 — Тел. домашний Nevada 8585

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".